

Смирнова Ірина Олександрівна,
*методист Навчально-методичного центру
професійно-технічної освіти у Сумській області*

СТВОРЕННЯ СКРАЙБІНГ-ВІДЕО ТА ПРЕЗЕНТАЦІЙ ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ ПРАКТИКА

Перехід до цифрового суспільства вимагає від педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти уміти використовувати у своїй роботі цифрові ресурси (програми і додатки). Це стало особливо актуальним з гострою необхідністю здійснювати навчання з використанням елементів дистанційної освіти у зв'язку з пандеміями та напруженою воєнно-політичною ситуацією в Україні.

З метою постійного удосконалення цифрової компетентності педагогів НМЦ ПТО у Сумській області у 2017 році створено Школу розвитку ІТ-компетентності.

Діяльність Школи ІТ здійснюється через створене цифрове освітнє середовище:

- Сайт – містить інформацію про основні заходи на календарний рік (у т. ч. реєстраційні форми та програми), реєстр виданих сертифікатів тощо.
- Відеоканал – записи занять Школи ІТ, відеозвіти, презентації робіт слухачів тощо.
- Електронна система навчання Moodle – дистанційні курси.

За 2017-2023 роки в рамках Школи ІТ розроблено авторські програми навчання, за якими проведено 22 онлайн-майстер-класи, 16 дистанційних курсів, 2 курси за змішаною формою.

В рамках Школи ІТ постійно надаються консультації щодо створення електронних засобів навчання, використання електронних платформ та додатків. Одним з прикладів є покрокове розгортання системи Google Workspace for Education у 8 закладах професійної освіти Сумщини.

Однією з найпопулярніших форм роботи Школи ІТ є дистанційні курси, які дають можливість викладати та засвоювати навчальну інформацію у строгій логічній послідовності, частинами (темами, модулями тощо). Курси є практико-орієнтованими. Освітній процес організовується таким чином, щоб практична діяльність слухачів була максимально результативною, надаючи їм теоретичну інформацію стисло і змістовно.

Значну цікавість слухачів викликав дистанційний курс щодо створення скрайбінг-відео/презентацій, який проведено у 2023 році. Зі змістом курсу можна ознайомитися за посиланням <https://cutt.ly/KwmkTUMr>. Навчання здійснювалося на платформі Moodle. Для синхронних занять та консультацій використовувався додаток MS Teams, записи викладалися у спеціальному списку відтворення на відеоканалі Школі ІТ. Після кожного заняття слухачі повинні були виконати практичне завдання. В результаті ними було складено контент-плани скрайбінг-відео, підбрано графічний контент (враховуючи авторське право) та за допомогою додатку Powtoon створено скрайбінг-відео професійного спрямування.

Зазначимо, що **скрабінг** – це інноваційна технологія, яка допомагає привернути увагу здобувачів освіти, забезпечити їх додатковою інформацією та виокремити її головні моменти. Вона побудована на відображенні свого мовлення в малюнках паралельно з доповіддю [1].

У рамках курсу запропонована технологія розробки комп'ютерного скрайбінг-відео/презентації, що складається з **етапів** (кожен етап був окремим практичним завданням):

1. **Складання контент-плану** майбутнього скрайбінг-відео. Необхідно заздалегідь продумати план, визначити основні моменти, що необхідно висвітлити.

2. **Підбір графічного контенту.** Візуальні образи повинні бути якісним, простими та зрозумілими.

3. Реєстрація у додатку Powtoon, підготовка матеріалів для конструювання відео (створення скрін-касту, завантаження фонові презентації).

4. Створення скрайбінг-відео/ презентації.

5. Допрацювання скрайбінг-відео/презентації (налаштування ефектів, анімації) та поширення.

Розглянемо наведені етапи більш детально. Контент план запропоновано подати у вигляді таблиці (табл. 1).

Таблиця 1.

Форма для складання контент-плану скрайбінг-відео/презентації

№	Назва слайда	Таймінг слайду	Текст на слайді	Графічний контент
1	2	3	4	5
1	Заголовок стартового слайда			
...				
...				
...				
...	Заголовок завершального слайду			

Назви слайдів мають бути короткими та влучними. Таймінг кожного слайду варто прогнозувати залежно від обсягу навчальної інформації на ньому, враховуючи максимально можливу тривалість скрайбінг-відео/презентації у безкоштовному тарифному плані Powtoon, - 3 хв.

Формулюючи текст на слайді, варто пам'ятати про **правила розміщення тексту в електронних навчальних матеріалах** (не використовувати жирний та курсивний шрифт у великих блоках тексту, ділити великий блок тексту на абзаци, використовувати списки, вирівнювати основний текст слайду по лівому краю тощо).

Підбір графічного контенту варто здійснювати з дотриманням правил академічної доброчесності та авторського права. Якщо пошук зображень здійснюється в інтернеті, то вони **повинні бути захищені ліцензіями Creative Commons**. Рекомендується застосовувати безкоштовні фотостоки (<https://pixabay.com/>, <https://unsplash.com/>, <https://www.pexels.com/uk-ua/> тощо)

та контент сайтів, що можна використовувати за умови вказання автора (<https://www.flaticon.com/>, <https://www.freepik.com/>, <https://www.stockvault.net/> тощо). Доцільно користуватися ресурсами для створення та редагування графіки (Canva, Genially тощо), власними фото, створеними під час практичних занять або відтвореними спеціально для скрайбінг-відео/презентації.

Щоб розпочати роботу у додатку Powtoon, необхідно зареєструватися або авторизуватися через наявні акаунти Google, Facebook, Office 365.

У запропонованому додатку створити скрайбінг-відео/презентацію можна у **4 способи**:

1. «З нуля» - використовується пустий бланк.

2. З шаблону – додаток містить готові шаблони, в яких можна змінювати колірну гаму, текст, зображення тощо. Використання безкоштовного тарифного плану дає доступ до частини шаблонів (*без відмітки PRO*).

3. З презентації Power Point – завантажується презентація, яка стає базою для редагування і створення скрайбінг-відео/презентації.

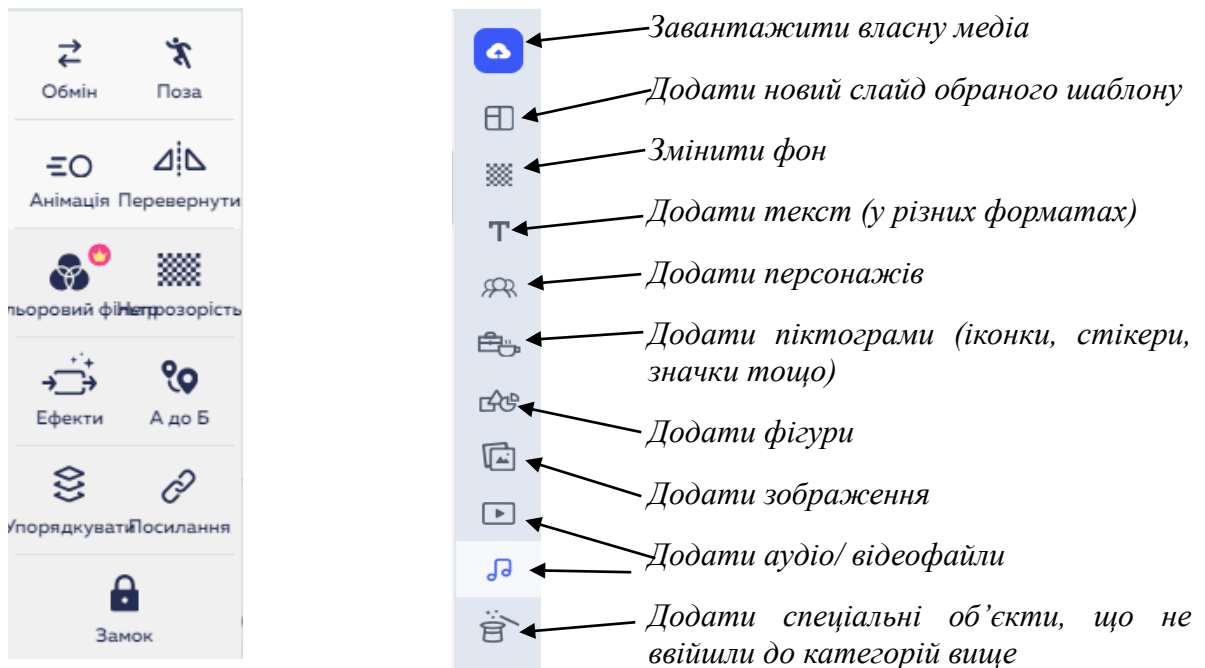
4. З використанням записаного скрін-касту – за допомогою розширення Powtoon Capture здійснюється запис та подальше редагування (додавання елементів скрайбінгу).

При цьому створення відрізняється лише на першому етапі. Подальше редагування здійснюється однаково: за допомогою контекстного меню кожного елемента та/або додавання нових елементів за допомогою спеціального меню (рис. 1).

На останньому етапі здійснюється налаштування ефектів та анімації кожного елемента та переходів між слайдами. Для цього необхідно використовувати тайм-лайн слайдів або контекстне меню елементів. Важливо також налаштувати на тайм-лайн час появи та зникнення кожного елемента для того, щоб забезпечити логічний порядок відтворення сцен у скрайбінг-відео/презентації.

Якщо у результаті попереднього перегляду не виявлено помилок та розбіжностей у трансляції сцен, то створене скрайбінг-відео/презентацію можна

поширити за допомогою посилання, завантажити як зображення або анімовану гіфку, поширити в You Tube та інших соціальних мережах, або вбудувати на веб-сайт, за допомогою згенерованого html-коду.

а) контекстне меню для редагування елементів

б) меню додавання нових елементів

Рис. 1. Вигляд контекстного меню елементів скрайбінг-відео/презентації та меню додавання нових елементів [3]

Розроблені слухачами скрайбінг-відео/презентації оцінювалися за критеріями (див. табл. 2).

Таблиця 2

Критерії оцінювання завдань.

Для отримання оцінки «Зараховано» мають бути враховані усі критерії.

Задання, під час якого виконується	Критерій оцінювання
1	Сформульована загальна назва скрайбінг-відео/презентації
1	Наявні мінімум 10 слайдів
1	Є вступний та завершальний слайди
1	Є назви слайдів та їх зміст
2	Графіка є доступною для використання, враховуючи авторські права
2	Зображення якісні
3	Завантажено презентацію
3	Здійснено запис скрін-касту
4	Додано та відредаговано відповідно до колірної гами зображення, текст, персонажі, піктограми

4	Підібрана приємна кольорова палітра
4	Враховані правила розміщення тексту
4	Підібрана правильна контрастність тексту і фону (текст добре читається, не напружуючи зір)
5	Додано та відредаговано відповідно до колірної гами зображення, фігури, аудіо/відеофайли та інші елементи
6	Налаштовані ефекти та анімація елементів, переходи між слайдами
6	Додано ефекти скрайбінгу
6	Порядок відтворення сцен у скрайбінг-відео/презентації є логічним

Отже, за результатами навчання слухачі опановують технологію скрайбінг-навчання і підвищують свої цифрові навички. Розроблені скрайбінг-відео можна використовувати для пояснення нового матеріалу, рефлексії, узагальнення вивченого, творчого завдання, перевірки засвоєного матеріалу, проектної діяльності.

Список використаної літератури

1. Нагорняк С. Скрайбінг як продуктивний та інтерактивний засіб для візуалізації інформації / С. Нагорняк. URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/55_2022/part_2/38.pdf (дата звернення: 08.06.2023).

2. Смирнова І. О. Програма навчального курсу «Скрайбінг – новітня техніка презентації». Суми: НМЦ ПТО у Сумській області, 2023. 11 с.

3. Powtoon: Video Maker / Make Videos and Animations Online. URL: / (дата звернення: 08.06.2023).